

കലാപഠനത്തിന്റെ സാംസ്കാരികപരിപ്രേക്ഷ്യം

കെ.ജി. പറലോസ്

ഇന്ത്യയെപ്പോലെരു മഹാരാജ്യത്തെ കീഴടക്കിവെയ്ക്കുന്നതിന് ബീട്ടിഷുകാർ വിചിത്രമായൊരു നൃായീകരണം നൽകിയിരുന്നു. പ്രാകൃതവും അപരിഷ്കൃതവുമായ നാടാണിത്. ഈവിടുത്തെ ജനങ്ങളെ സംസ്കരിച്ച് ആധുനികവത്കരിക്കാനുള്ള ഭാരം ചരിത്രമർപ്പിച്ചത് വെള്ളക്കാരനിലാണ് (the whiteman's burden). തങ്ങളുൽക്കുർവ്വാശിനിക്കുന്നുവെന്നുമാത്രം. ഈ വാദത്തെ പൊളിക്കുക എന്നതായിരുന്നു ഈപതാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ ആരംഭത്തിൽ ദേശീയവാദികളുടെ ആദ്യത്തെ കർത്തവ്യം. ഭാരതീയൻ്റെ സത്യം ഉണർത്തുകയായിരുന്നു അവരതിന് ആദ്യമായി ചെയ്തത്. ഈതിനവരാശയിച്ചത് പ്രധാനമായും കലക്കളെയാണ്. ഈ പ്രക്രിയയെ മുൻപിൽനിന്നു നയിച്ചത് മഹാകവി രവീന്ദ്ര നാഥകാഗോർ ആയിരുന്നു. 1903 - തു ശാന്തിനികേതൻ സ്ഥാപിച്ചതിന്റെ പദ്ധതിലെ മിതായിരുന്നു. തുടർന്നായിരുന്നു കലാമണ്ഡലവും കലാക്ഷേത്രവുമൊക്കെ നിലവിൽ വന്നത്.

നൃത്തത്തെയാണ് ടാഗോർ പ്രധാനമായും ആശയിച്ചത്. ഭാരതത്തിൽ നൃത്തത്തിന് പ്രാചീനകാലംമുതലുള്ള പ്രാധാന്യവും ശാസ്ത്രീയമായ സംവിധാനങ്ങളും ഉയർത്തിക്കാട്ടി ഭാരതീയൻ്റെ സ്വത്വാഭിമാനത്തെ ഉണർത്തുകയായിരുന്നു ലക്ഷ്യം. ഭൂതകാലത്തിന്റെ മഹിമാദശഭേദങ്ങൾക്കും സാഭാവികമായും ഈതിന്റെ ഭാഗമായിരുന്നു. ഭാരതമെന്ന പേര് കേട്ടാൽ ‘അഭിമാനപൂര്തിതമാകണമെന്നരംഗം’ എന്നതായിരുന്നു പൊതുവായ ആഹ്വാനം. അതിനെ സഹായിക്കാനാണ് കേരളമെന്നു കേട്ടാൽ ചോര തിള്ളയ്ക്കേണ്ടത്. ദേശീയത എന്ന സങ്കല്പവും അതിൽ അഭിമാനവും രൂപപ്പെട്ടത് അങ്ങനെയാണ്. പ്രാദേശികങ്ങളായ കലാരൂപങ്ങളുടെ ചരിത്രം അതിപ്രാചീനകാലത്തെയ്ക്കുനയിക്കുകയും നാട്യശാസ്ത്രവുമായി ബന്ധിപ്പിക്കുകയുമായിരുന്നു അതിന്റെ രീതിശാസ്ത്രം. അങ്ങനെയാണ് അതുകൊണ്ട് ദേശങ്ങളിലുള്ള ശകലിതരുപങ്ങളെ നാട്യശാസ്ത്രവിധിക്കുന്നതിച്ച് ചിടപ്പെടുത്തുവാനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആരംഭിച്ചത്. ഈ ചിടപ്പെടുത്തലാണ് കലാരംഗത്തെ നവോത്ഥാനവും ആധുനികതയും ദേശീയതയും. ഈ പതാംനൂറ്റാണ്ടിന്റെ പുർവ്വാർധത്തിലാരംഭിച്ച ഈ പ്രക്രിയയെ ക്ലാസിക്കേഷൻ (classicisation) എന്നാണ് വിളിക്കുന്നത്. ഓസ്റ്റീനി, കുച്ചിപ്പുഡി, ഭരതനാട്യം, മോഹിനിയാട്ടം തുടങ്ങി ക്ലാസിക്ക് എന്ന് ഇന്നു നാം വിളിക്കുന്ന ഫലം നൃത്തരൂപങ്ങളുടെയും ആധുനികമുഖം ഇത്തരമൊരു പ്രക്രിയയിലുടെ രൂപപ്പെട്ടതാണ്.

കലാരംഗത്തെ നവീകരണം രണ്ടു തരത്തിലാണ് പ്രവർത്തിച്ചത്. ഒന്ന് സ്ക്രൈസ്കല്പത്തെ അത് ആധുനികീകരിച്ചു. ദേവതാസ്കല്പത്തിൽനിന്നു മോചിപ്പിച്ച് സ്ക്രൈക്ക് മാനുഷികമുഖം നൽകിയത് രവീന്ദ്രനാഭദാഗ്രഹാരാണ്. ആത്മാഭിമാനവും സ്വാശ്രയത്വവുമായിരുന്നു ടാഗ്രഹാരിന്റെ സ്ക്രൈയുടെ മുഖമുദ്ര. ഇന്ദ്രാണിറഹ്മാൻ, രാജി സ്റ്റിവേവി, മൃഥാളിനി സാരാഭായ് തുടങ്ങിയവരെക്കും അത്തരത്തിൽ രൂപപ്ല്യൂട്ടവരാണ്. അവരാണ് ഇപ്പറ്റിലും മറ്റും ദേശീയസ്വാതന്ത്ര്യസമരത്തിന്റെ മുൻനിരയിലെത്തിയത്. രണ്ടാമത്തെ പ്രവർത്തനമേഖല അതത് ദേശത്തെ നൃത്തരൂപങ്ങളിൽ ഘടനാപരമായ പരിഷ്കാരങ്ങൾ വരുത്തുകയായിരുന്നു. ആയിരത്താണ്ടുകളായി നിലനിന്നുപോരുന്ന നാട്യശാസ്ത്രവിധിയനുസരിച്ചുള്ള ലാവണ്യധാരയാണിതെന്നു തോന്തിപ്പിക്കുന്നതരത്തിലായിരുന്നു ആന്തരികമായി വരുത്തിയ മാറ്റങ്ങൾ. ഇതിൽ കേരളം വലിയൊരു പക്ഷു വഹിച്ചിട്ടുണ്ട്. പ്രാചീനമെന്നു തോന്താവുന്ന അഭിനയരീതിയുടെ മാതൃകകൾകുറേയെങ്കിലും നിലനിർത്തിയത് കേരളമാണ്. അതുകൊണ്ട് കമകളിയുടെ രീതിയിലാണ് പ്രാദേശികരുപങ്ങളുടെ പുനര്ലൂപ്തന നടന്നത്. എല്ലായിടത്തും ഇതിനുനേതൃത്വം നൽകിയത് കേരളത്തിൽനിന്നുള്ള കമകളി ആചാര്യരാജാരായിരുന്നുവെന്നത് യാദ്യച്ഛികമല്ല. ശാന്തിനികേതനിൽ കേളു ആശാൻ, കലാക്ഷേത്രയിൽ ചന്തുപ്പണിക്കരാശാൻ, ദർപ്പണയിൽ ചാതുണ്ണിപ്പണിക്കരാശാൻ. ഇരുപതാം നൂറ്റാണ്ടിലെ ഈ നവോത്തരാന പ്രവർത്തനത്തിലും നൃത്തത്തിന് പുതുമുഖം ഉണ്ടായി.

ഈ പൊതുപ്രശ്നാത്തലത്തിലാണ് ഡോ. സുനിലിന്റെ പഠനത്തെ കാണേണ്ടത്. ആട്ട പ്രകാരങ്ങൾ എന്നത് കേരളീയർക്കു സുപർച്ചിതമായ അനേകം അർത്ഥതലങ്ങളുള്ള പദമാണ്. അഭിനയരീതികൾ എന്ന് സാമാന്യനു പറയാം. കോളനിരാജ്യത്തുണ്ടത്തുന്ന ആധുനികമായ ദേശീയബോധം ദ്വാരാവേദിയിൽ ചെലുത്തിയ സാധിനത്തിന്റെ പ്രകാര ദേശങ്ങളെയാണ് ഡോ. സുനിൽ അനേഷ്ഠിക്കുന്നത്. അതിന് മുന്നിൽ നിർത്തിയിരിക്കുന്നത് ഭരതനാട്യത്തെ. എല്ലാ രൂപങ്ങളിലേയ്ക്കും ഇത് വ്യാപിപ്പിച്ച്, അതുനം ദർശനമായ നമ്മുടെ കലാവിമർശനമെന്ന വൈജ്ഞാനികശാഖയെ ആർക്കും സമൃഷ്ടമാക്കാം. ഇപ്പോൾ പഠനത്തെത്തന്നെന്ന, വേണമെങ്കിൽ, മാതൃകയായി സീക്രിക്കുകയും ചെയ്യാം.

എന്തുകൊണ്ട് ഭരതനാട്യം, മോഹിനിയാട്മകാമായിരുന്നില്ലോ? എന്നു ചോദിക്കാം. മറ്റു ഭാരതീയനൃത്തരുപങ്ങളിൽനിന്ന് ഭരതനാട്യത്തെ വ്യത്യസ്തമാക്കുന്ന രണ്ടു ധർമ്മങ്ങളുണ്ട്. ഒന്ന് - ലോകത്തന്മാനം ഇന്ത്യയുടെ നൃത്തം എന്ന് ഇന്നറിയപ്പെടുന്നത് ഭരതനാട്യമാണ്. ‘ഇന്ത്യയുടെ ആത്മാവ്’ എന്നുപോലും ചിലരിതിനെ വിശ്വേഷിപ്പിക്കാറുണ്ട്. രണ്ട് - ക്ഷാസിക്കവത്കരണപ്രക്രിയ ഏറ്റവും സക്കീർണ്ണവും സംഘർഷാത്മകവുമായി നടന്നതും ഇന്നും അനുരണനങ്ങൾ കെട്ടങ്ങാത്തതും ബഹുരൂപിയായ ഭരതനാട്യത്തിലാണ്. അതുകൊണ്ട് മറ്റൊരു നൃത്തരുപത്രക്കാളും ഒരു കേസ്റ്റ്യൂഡിയാകാൻ അർഹത

ഭരതനാട്യത്തിനാണ്. മറ്റ് രൂപങ്ങളിലും ഇത്തരം വിശകലനങ്ങൾ വ്യാപിപ്പിക്കാവുന്ന താണ്.

1930 - 35 കാലത്താണ് ഈനു കാണുന്ന രീതിയിലുള്ള ഭരതനാട്യം രൂപപ്പെടുന്നത്. അതിന്റെ പുർവ്വരൂപം സദിരാട്ടമായിരുന്നു. ഭരതനാട്യമായപ്പോഴേയ്ക്കും സദിരിന്റെ പിൻതുടർച്ചയുണ്ടായി. നാലു ദശാസന്ധികളിലായി ഭരതനാട്യത്തിന്റെ നൂറു വർഷത്തെ തിരിച്ചറിയാം - സദിരാട്ടം, കലാക്ഷേത്രത്തിലെ ഭരതനാട്യം, തണ്ണാവുർ ബാലസന്ധതി തിലുടെ സദിരാട്ടത്തിന്റെ തിരുഗ്രഹണപ്പ്, വിവിധമാനങ്ങൾ തേടുന്ന ഇന്നത്തെ അവസ്ഥ.

ദേവദാസിനൃത്യം

തമിഴ്നാട്ടിൽ നിലനിന്ന സവിശേഷമായ ദേവദാസിനസ്വാദയമാണ് സദിരാട്ടത്തെ നിലനിർത്തിയത്. ക്ഷേത്രങ്ങളോടുചേരിന് ദേവദാസികൾക്ക് പ്രത്യേക ശ്രാമ മുണ്ഡായിരുന്നു. പെൺകുട്ടികളെ ചെറുപ്പത്തിൽത്തന്നെ ദേവനു സമർപ്പിക്കുന്നു. അതോടെ അവർ തേവർ - അടിയാളാകുന്നു. തേവരടിയാളരുടെ സംസ്കൃതപദമാണ് ദേവദാസി. സംഗീതവും നൃത്യവും അഭ്യസിച്ച് ദേവന് മുൻപിൽ നൃത്യമാടുകയാണ് അവരുടെ കുലത്തൊഴിൽ. സമൂഹത്തിൽ ഉയർന്നസ്ഥാനമവർക്കുണ്ട്. പ്രഭുക്ക്രമാർ അവരെ ദത്തടക്കാറുണ്ട്. അപ്പോൾ കൊട്ടാരം ഭാസിയാകുമവർ.

സംഗീതപ്രാധാനമാണ് സദിരാട്ടം. മനോധർമ്മാഭിനയത്തിന് ധാരാളം സാധ്യത കളുണ്ട്. ഗീതത്തിലെ ഒരേ വരിതന്നെ മുപ്പതുംനാല്ലപതും രീതിയിൽ ആവർത്തിക്കുകയും അതിനുസരിച്ച് അത്രയുമർത്ഥങ്ങൾ വ്യത്യസ്തരീതിയിൽ അവതരിപ്പിച്ച് കലാകാരികൾ സദസ്സിനെ അനുതരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യും.

മദ്രാസ് നഗരം വിദേശികളുടെ നിയന്ത്രണത്തിലായതോടെ മിഷനറിമാരും തിയോഹരിപ്പികളും ദേവദാസിവിരുദ്ധപ്രവർത്തനങ്ങൾ ആരംഭിച്ചു. ദേവദാസികൾ വേശ്യകൾ മാത്രമായിരുന്നു വിദേശികൾക്ക്. സർക്കാർ ദേവദാസിനസ്വാദായം നിരോധിച്ചു. ദേവദാസികളെ അവരുടെ ആവാസങ്ങളിൽനിന്ന് ആട്ടിയോടിച്ചു. അതോടെ കുലധർമ്മമായ കലയും അവർക്കു നഷ്ടപ്പെട്ടു.

1927 - തു മദ്രാസ് കോൺഗ്രസ് സമേഖതയ്ക്കിൽ സദിരാട്ടം നടത്തുന്നതിന് നർത്തകികളെ സംഘാടകരിൽ പ്രധാനിയായ ഇ. കൃഷ്ണൻ തയ്യാറാക്കിയിരുന്നു. എന്നാൽ അഭ്യക്ഷണം അനുവദിച്ചില്ല. വിക്കോറിയൻസബാചാരം ഉൾക്കൊണ്ടിരുന്ന ദേശീയ ആധുനികതയ്ക്ക് എതിരായിരുന്നു സദിരാട്ടം. ശ്രീ. കൃഷ്ണൻ സ്വയം സദിരാട്ടം പരിക്കുകയും പല വേദികളിലും അവതരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. ‘ബ്രാഹ്മണകുടുംബം അഭ്യന്തരിലെ പെൺകുട്ടികളെ നൃത്യം പഠിപ്പിക്കണ’മെന്ന് അദ്ദേഹം ആഹ്വാനം ചെയ്തു. ഈ ഘട്ടത്തിലാണ് രൂഷിണിദേവി അരുൺധേരൽ നൃത്യരംഗത്ത് ഇടപെടുന്നത്.

കുലീനമായെങ്കിലും ബോഹമണകുലത്തിലാണ് അവർ ജനിച്ചത്. യാമാസ്ഥിതികമല്ലായിരുന്നു അവരുടെ രീതികൾ. ആനിബസസ്റ്റിനോടുചേർന്ന് തിയോസാഫിക്കൽ സൊസാറ്റി യിൽ അവർ പ്രവർത്തിച്ചു. അവിടെവെച്ചാണ് ജോർജ്ജ് അരുണേഡിനെ പരിചയപ്പെട്ടും വലിയ വിവാദങ്ങൾക്കിടയിൽ വിവാഹം ചെയ്തതും.

1933 - തെ അവർ സദിരാട്ടം കണ്ണു, അതിൽ ആകൃഷ്ണയായി; പറിച്ച് അരങ്ങേറി. തുടർന്നാണ് 1937 - തെ കലാക്ഷേത്ര ആരംഭിച്ചത്. സദിരാട്ടത്തെ അവർ ഉൾക്കൊള്ളു. എന്നാൽ, കലാകാരികളെയോ നടുവന്മാരെയോ അംഗീകരിച്ചില്ല. ഒരടിയാളവർഗ്ഗത്തിന്റെ കല പുർണ്ണമായും അതിന്റെ ഉടമകളിൽനിന്ന് അപഹരിക്കപ്പെട്ടു. നഗരത്തിലെ മദ്യ വർഗ്ഗ സവർണ്ണകുലീനയുവതികളായി രണ്ടുബഡക്കത്തിനുള്ളിൽ നൃത്തത്തിന്റെ പരിതാക്കൾ. അരങ്ങിൽ അദ്യക്ഷൻ നടരാജനായി. 1958 - തെ ദൽഹിയിൽ നടന്ന കേന്ദ്രസംഗീത അകാദമിയുടെ സെമിനാറിൽ പ്രശസ്ത സംസ്കൃത പണ്ഡിതൻ ഡോ. വി. രാഘവൻ ഭരതനാട്യത്തിന്റെ ചരിത്രം അവതരിപ്പിച്ചു.

അത് നുസരിച്ച് ജീഗ്രാദസുക്തങ്ങളിലും സൈന്യവനാഗരിക്കതയിലും വരെ എത്തിയിരിക്കുന്നു ഭരതനാട്യത്തിന്റെ അടിവേരുകൾ. നാട്യശാസ്ത്രം വിവരിക്കുന്ന ഭാക്ഷിണിയുടുടരെ ഏകാംഗലാസ്യനൃത്തമാണിത്. മാളവിക രാജസദസ്സിൽ ഭരതനാട്യം അവതരിപ്പിച്ചിരുന്നു. അജന്തയിലും ഏല്ലാറയിലും തണ്ണോവുരിലും കാണുന്ന നൃത്തശില്പങ്ങൾ ഭരതനാട്യത്തിന്റെതാണ്. മുവായിരം വർഷത്തിന്റെ പഴക്കവും പ്രാഥമാണ്യവും ഭരതനാട്യത്തിന് കൈവന്നു, ഡോ. രാഘവൻ ചരിത്രനിർമ്മിതിയോടെ.

കാല്പനികമായ ഒരു സാംസ്കാരികനിർമ്മിതിയാണ് രാഘവൻ നടത്തിയത്. ഭരതനാട്യം എന്ന പേര് ഈ നൃത്തത്തിന് നൽകിയതും അദ്ദേഹമാണെന്ന് വിശ്വസിക്കപ്പെട്ടുന്നു. ആ പേര് നേരത്തെ ഉണ്ടായിരുന്നു. ഈ നൃത്തത്തോട് അതിനെ ഐടിപ്പിച്ചത് 1930-35 കാലത്ത് ഡോ. രാഘവനാണ്. സദിരാട്ടം അങ്ങനെ മതാത്മകവും മദ്യകുലീനയുവതികളുടെ അഹങ്കാരവുമായി മാറി, മുന്നുനാലും ഭശകങ്ങൾക്കാണ്.

അ സെമിനാറിൽ രൂഗ്നിണിദേവി അരുണ്യലേയുടെ നിഗമനങ്ങളെ ചോദ്യം ചെയ്തത് ഒരു നർത്തകിയാണ് - ബാലസരസതി. ദേവദാസിപാരമ്പര്യത്തിന്റെ അവസാനകണ്ണി. ലോകപ്രശസ്തയായ നർത്തകി. രൂഗ്നിണിദേവിയുടെ വഴി ആയിരുന്നില്ല അവരുടെത്. സദിരാട്ടത്തിന്റെ സംഗീതവും നൃത്തവും തനിമയോടെ അവർ കാത്തുസുക്ഷിച്ചു. സമുഹപരവും മതത്തരവുമായ അതിന്റെ നിഷ്കളജ്ഞത അവർ നിലനിർത്തി. നൃത്തവേദിയിൽ നിന്നു മാത്രമല്ല സന്തം വീടിൽനിന്നുപോലും നടരാജവിഗ്രഹത്തെ അവർ അകറ്റി നിർത്തി. എന്നാൽ ബാലസരസതിയുടെത് ഒറ്റപ്പെട്ട സ്വരം ആയിരുന്നു.

സമകാലികചരിത്രം സുവിഭിതമാണ്. അനേകശാഖകളുള്ള വടവ്യക്ഷമാണിന് ഭരതനാട്യം. ലോകം മുഴുവൻ നീണ്ടിരിക്കുന്ന ശാഖകൾ. ആ തന്നെലിൽ വിശ്രമിക്കുന്ന വരെത്ര? കവരകളിൽ കൂടുകൂട്ടിയവരെത്ര? ചില്ലകളിൽ കലാപത്ര കൂടുന്നവരെത്ര? എന്നുവാനസാദ്യം.

സാമ്പക്കാരികപണങ്ങൾ

സാംസ്കാരമെന്നത് ഒറ്റപ്പേട്ടൊരു തുരുത്തല്ല, സമഗ്രജീവിതരീതിയാണ്; ജീവിത ബന്ധങ്ങളുടെ ആക്തതുകയാണ്. സാമൂഹികവും രാഷ്ട്രീയവും ചരിത്രപരവും രൂപപരവും മറ്റൊരു നാനാതരം ബലങ്ങളാൽ നിർബന്ധിക്കപ്പെട്ടും ആ ബലങ്ങൾ സന്നിഹിതമായിരിക്കുന്ന ജീവിതബന്ധങ്ങളിൽ ഇപ്പോടുമാണ് സാംസ്കാരിക നിർമ്മിതികൾ ഉണ്ടാകുന്നത്. ക്ലാസിക്ക് വത്കരണത്തിന്റെ സ്വഷ്ടികളിൽ, ആ ദേശീയവോധത്തെ നാം നിർജ്ജാരണം ചെയ്യുന്നതെങ്ങനെ? ഭരതനാട്യത്തിന്റെ ദശാസന്ധികളിലോക്കെ നമ്മു നയിച്ച ദേശീയവോധത്തിന്റെ സ്വഭാവമെന്തായിരുന്നു?

ദേശീയവോധത്തിന്റെ പരിമിതിയിലേയ്ക്കും ഈ ചരിത്രം ശ്രദ്ധ ക്ഷണിക്കുന്നുണ്ട്. എത്രപെട്ടെന്നാണ് നിഷ്കളജ്ഞമായൊരു കലാരൂപം വരേണ്ടവും മതാത്മകവുമാകുന്നത്? ബാലസരസ്വതിയുടെ ഒറ്റപ്ലേടൽ നമുക്ക് നിരവധി സൂചനകൾ നൽകുന്നുണ്ട്. ഭരതനാട്യത്തിന്റെ നവോത്ഥാനത്തെ സംശയത്തോടെ കാണുന്നവർ പണ്ഡിതമാരിൽ മാത്രമല്ല കലാകാരിലുമുണ്ട്. ഭരതനാട്യത്തിന്റെ സ്വത്വത്തെ കലാപരമായി ദുർബലപ്പെടുത്തുകയാണ് നവോത്ഥാനം ചെയ്തതെന്ന് പ്രസിദ്ധനർത്ഥകി രാജശ്രീ വാരിയർ പിലയ്തിരുത്തുന്നുണ്ട്.

പ്രശസ്ത സാമുഹ്യ ശാസ്ത്രപരമായ എം. എൻ ശ്രീനിവാസൻ 1956-ൽ Sanskritisation എന്ന പദം പ്രയോഗിച്ചത്. A deliberate self-conscious return to ancient Vedic and Brahmanical Values and customs..... which usually confers status എന്നതാണ് ഈ പ്രക്രിയയുടെ സഭാവം അദ്ദേഹം നിർവ്വഹിച്ചത്. സംസ്കൃതവൽക്കരണം ആയിരുന്നേം നമ്മുടെ ദേശീയവൈഡലത്തിന്റെ നിർമ്മാണപ്രക്രിയ ? കഴിച്ചറിയും എന്ന വിജ്ഞാനശാഖ നമ്മുടെ നാട്ടിൽ അധികം വളർന്നിട്ടില്ല. കാലടി സർവകലാശാലയിൽ അതിന് പ്രാധാന്യം നൽകണമെന്ന് നിർദ്ദിഷ്ടത് ശ്രീ. പി. ഗോവി

നൂപ്പിള്ളയാണ്. അതനുസരിച്ച് യോ. സകറിയ സകറിയയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ഒട്ടേറെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടക്കുകയും ചെയ്തു. സാഹിത്യപഠനങ്ങളിലും വിമർശനങ്ങളിലും ഇതിന്റെ സ്വാധീനം കണ്ടുതുടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്. ചരിത്രവും സാംസ്കാരികനിർമ്മിതികളും തമിലുള്ള വൈരുദ്ധ്യാത്മകവിനിമയങ്ങൾ അനാവരണം ചെയ്യാനാണ് ഈ ശ്രമത്തിൽ ശ്രമിക്കുന്നതെന്ന ശ്രമകാരരെ ആമുഖപ്രസ്താവന ഈ പശ്ചാത്തലത്തിൽ ശൗഡിക്കേണ്ടതാണ്.

യോ. സുനിലിന്റെ ഇത്തരത്തിലുള്ള ആദ്യത്തെ ശ്രമമല്ല ഈ. രവിവർമ്മ ചിത്രങ്ങളെ പൂർണ്ണമായും ത്യാഗരാജസംഗീതത്തെപ്പറ്റിയുമൊക്കെയുള്ള പഠനങ്ങൾ മുൻപ് ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. മഹാഭാരതപ്രഭാഷണങ്ങളുമുതേ. മുന്ന് സവിശേഷതകൾ കാണാം യോ. സുനിലിന്റെ പഠനങ്ങളിലും പ്രഭാഷണങ്ങളിലും. i. വൈജ്ഞാനികമായ അടിത്തര. ഉറപ്പില്ലാത്തതോ ആധികാരികമല്ലാത്തതോ ഒന്നും അദ്ദേഹം പറയില്ല, എഴുതില്ല. ആധികാരികത ഉറപ്പിക്കാൻ ധാരാളം അടിക്കുറിപ്പുകൾ, പ്രവന്ധത്തോളംതന്നെ ദൈർഘ്യമുള്ളവ, നൽകിയിരിക്കും. ii. ചരിത്രവർത്തകരെനും എന്നതാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ അനോഷ്ഠനത്തിന്റെ മുവമുദ്ര. അതിൽ ഒരു പ്രതിരോധമുണ്ട്. അതുകൊണ്ട് അധികംപേരും അത് അവഗണിക്കും. എന്നാൽ യോ. സുനിലിന് അതാണ് ആയുധം. iii. ജ്ഞാനത്തെ കാല്പനികവർക്കരിച്ച് പെക്കിളിയാക്കാൻ അദ്ദേഹം ഒരിക്കലും തുന്നിയുകയില്ല. വസ്തുനിഷ്ഠതയിൽ ഉറച്ചുനിൽക്കുന്നതാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിശകലനപദ്ധതി. അതുകൊണ്ട് സുനിലിന്റെ കലാവിചാരലോകത്ത് പാഞ്ചവാക്കുകൾ ഉണ്ടാകുകയുമില്ല.

ഗൗരവമായ കലാപഠനത്തിനൊരു തുടക്കമാക്കണം ഈ ശ്രമം എന്നാണെന്നെന്ന് ആഗ്രഹം. അകാലത്തിൽ നമ്മുടെ വിട്ടുപിരിഞ്ഞ പ്രദീപൻ പാനിരിക്കുന്നിന്റെ ഉജ്ജാലമായൊരു ലേവനമുണ്ടതിൽ, ആമുഖമായി. ഇപ്പോൾ ഓർക്കുന്നോൾ തിലോദകം.